

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
STATYBOS ĮSTATYMO NR. I-1240 2, 3, 8, 10, 12, 19, 22, 24, 27, 28, 33, 34, 39, 42, 46, 49,
53 STRAIPSNIŲ, 1 PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 27¹,
52¹ STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMAS**

2021 m. gegužės 20 d. Nr. XIV-340
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. **Esminiai statinio projekto sprendiniai** – statinio projekto sprendiniai, kuriais nustatoma statinio vieta žemės sklype (teritorijoje), statinio ar jo dalių paskirtis, statinio laikančiosios konstrukcijos ir jų išdėstymas, statinio išorės matmenys (aukštis, ilgis, plotis ir pan.) ir įgyvendinami specialieji saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimai ir (ar) specialieji paveldosaugos reikalavimai.“

2. Pakeisti 2 straipsnio 99 dalį ir ją išdėstyti taip:

„99. **Statytojas (užsakovas)** – Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės fizinis (fiziniai) asmuo (asmenys), juridinis (juridiniai) asmuo (asmenys) ar kita (kitos) užsienio organizacija (organizacijos), kurie investuoja lėšas į statybą ir kartu atlieka užsakovo funkcijas (ar jas paveda atlikti kitam fiziniam ar juridiniam asmeniui, kitai užsienio organizacijai).“

2 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 3 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) statytojas žemės sklypą (teritoriją), kuriame (kurioje) statomas statinys, valdo nuosavybės teise arba valdo ir naudoja kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais pagrindais; šis reikalavimas netaikomas aplinkos ministro nustatytais atvejais, kai nėra suformuoti žemės sklypai (atnaujinant (modernizuojant) pastatus, atliekant statinio kapitalinį ar paprastąjį remontą ir pan.);“.

2. Pakeisti 3 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Jeigu statybos darbai atliekami pagal šio straipsnio 3 dalį, statinio projektas rengiamas tik aplinkos ministro numatytais atvejais.“

3 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 8 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) techniniai įvertinimai – Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatytais atvejais ir tvarka parengti ir išduoti Europos techniniai įvertinimai arba aplinkos ministro nustatyta tvarka parengti ir išduoti nacionaliniai techniniai įvertinimai. Pastarieji rengiami, kai nėra parengtų atitinkamų Lietuvos ar Europos ir tarptautinių standartų, neplanuojama šių standartų rengti, taip pat kai juose numatytas vertinimo metodas yra netinkamas bent vienos esminės statybos produkto charakteristikos atžvilgiu arba kai atitinkamame standarte nenumatomas bent vienos esminės statybos produkto charakteristikos vertinimo metodas;“.

2. Pakeisti 8 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Teisę Lietuvos Respublikoje rengti ir išduoti Europos techninius įvertinimus turi Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatytus reikalavimus atitinkančios ir aplinkos ministro nustatyta tvarka paskirtos ir paskelbtos techninio vertinimo įstaigos.“

3. Pakeisti 8 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Teisę rengti ir išduoti nacionalinius techninius įvertinimus turi aplinkos ministro nustatyta tvarka paskirtos techninio vertinimo įstaigos, kurios yra Lietuvos Respublikoje įsteigti juridiniai asmenys, atitinkantys aplinkos ministro nustatytus nepriklausomumo, nešališkumo, darbuotojų kompetencijos, bendros administracinės tvarkos, turėtinų priemonių ir įrenginių, būtinų statybos produktų eksploatacinėms savybėms tose produktų srityse, kurioms paskirta įstaiga, vertinti, reikalavimus.“

4 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Lėšos kontaktinio centro funkcijoms atlikti skiriamos ir administruojamos Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo nustatyta tvarka. Šios lėšos skiriamos iš Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai numatytų bendrųjų valstybės biudžeto asignavimų.“

5 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnio 18 dalį ir ją išdėstyti taip:

„18. Atestavimą atliekanti organizacija pareiškia įspėjimą, kai kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojas vykdydamas veiklą (veikimu ar neveikimu) padaro neesminių (nenurodytų šio straipsnio 14 dalies 1 punkte ir 15 dalies 1 punkte) pažeidimų, kuriais nepadarė žalos viešajam interesui ar žmonių sveikatai, gyvybei, aplinkai ir kitiems su statybos sritimi susijusiems interesams. Jeigu kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojui per 3 metus, terminą skaičiuojant nuo dienos, kai atestavimą atliekanti organizacija pareiškė pirmąjį įspėjimą kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojui,

pareiškiami du rašytiniai įspėjimai, kvalifikacijos atestatą ir (ar) teisės pripažinimo dokumentą išduodanti institucija sustabdo kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento galiojimą šio straipsnio 14 dalyje nurodytam laikotarpiui ir nurodo kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojui nedelsiant pašalinti pažeidimus, dėl kurių sustabdomas kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento galiojimas. Pašalinęs pažeidimus, kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojas gali kreiptis į atestavimą atliekančią organizaciją, prašydamas panaikinti sprendimą dėl kvalifikacijos atestato ar teisės pripažinimo dokumento galiojimo sustabdymo nesuėjus 6 mėnesių terminui. Sprendimas panaikinti sprendimą dėl kvalifikacijos atestato ar teisės pripažinimo dokumento galiojimo sustabdymo turi būti priimtas ar motyvuotai nepriimtas ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo visų dokumentų, būtinų sprendimui panaikinti sprendimą dėl kvalifikacijos atestato ar teisės pripažinimo dokumento galiojimo sustabdymo priimti, gavimo atestavimą atliekančioje organizacijoje dienos.“

6 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Statinio statybos techninės priežiūros tvarką nustato aplinkos ministras.“

7 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 22 straipsnio 5 dalies pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„5. Atestavimą atliekanti organizacija, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį, pasekmes, aplinkybes, kuriomis padarytas pažeidimas, išskyrus šios dalies 7 punktą, sustabdo kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento galiojimą 6 mėnesiams ir nurodo kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojui nedelsiant pašalinti pažeidimus, dėl kurių sustabdomas kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento galiojimas, šiais atvejais:“.

2. Pakeisti 22 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Atestavimą atliekanti organizacija gali pareikšti įspėjimą, kai kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojas padaro neesminių (nenurodytų šio straipsnio 5 ir 7 dalyse) pažeidimų. Jeigu kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojui per 3 metus, terminą skaičiuojant nuo dienos, kai atestavimą atliekanti organizacija pareiškė pirmąjį įspėjimą kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojui, pareiškiami du įspėjimai, atestavimą atliekanti organizacija sustabdo kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento galiojimą šio straipsnio 5 dalyje nustatytam laikotarpiui ir nurodo kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojui nedelsiant pašalinti pažeidimus, dėl kurių sustabdomas kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento galiojimas. Pašalinęs pažeidimus, kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento

turėtojas gali kreiptis į atestavimą atliekančią organizaciją, prašydamas panaikinti sprendimą dėl kvalifikacijos atestato ar teisės pripažinimo dokumento galiojimo sustabdymo nesuėjus 6 mėnesių terminui. Sprendimas panaikinti sprendimą dėl kvalifikacijos atestato ar teisės pripažinimo dokumento galiojimo sustabdymo turi būti priimtas ar motyvuotai nepriimtas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visų dokumentų, būtinų sprendimui panaikinti sprendimą dėl kvalifikacijos atestato ar teisės pripažinimo dokumento galiojimo sustabdymo priimti, gavimo atestavimą atliekančioje organizacijoje dienos.“

8 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 24 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Statinio projektas turi būti parengtas, kai privaloma gauti šio įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1–7 punktuose nurodytus statybą leidžiančius dokumentus, taip pat kai šio įstatymo 27 straipsnio 1 dalyje nurodytiems krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose statomiems statiniams statybą leidžiantis dokumentas nereikalingas, išskyrus daugiabučių namų ar viešųjų pastatų kapitalinio remonto projektus, kurie turi būti parengti visais atvejais. Statinių griovimo projektai vykdant teismų sprendimus ar Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos privalomuosius nurodymus rengiami tik aplinkos ministro nustatytais atvejais. Statinio projektas rengiamas vadovaujantis privalomaisiais statinio projekto rengimo dokumentais (atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo, poveikio aplinkai vertinimo ataskaita, sprendimu dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių (kai pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatas turi būti atliktos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūros); poveikio visuomenės sveikatai vertinimo dokumentais (jeigu atliekamos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūros); teritorijų planavimo dokumentais, žemėtvarkos planavimo dokumentais, nuosavybės teisę ar kitokias teises į žemę (statybos sklypą) patvirtinančiais dokumentais; technine užduotimi; žemės sklypo (teritorijos) ir statinio statybinių tyrimų (jeigu juos atlikti privaloma arba jie atlikti) dokumentais; kultūros paveldo tyrimų medžiaga (jeigu juos atlikti privaloma); projektiniais pasiūlymais (kai juos rengti privaloma aplinkos ministro nustatytais atvejais) (esminiai statinio projekto sprendiniai turi atitikti projektinius pasiūlymus); specialiaisiais reikalavimais (jeigu jie gauti), prisijungimo sąlygomis); galiojančiais teisės aktais.“

2. Pakeisti 24 straipsnio 21 dalį ir ją išdėstyti taip:

„21. Už statinio projekto atitiktį nustatytiems reikalavimams atsako:

1) statinio projektą ir statinio projekto (jo dalies) ekspertizės aktą (kai statinio projekto (jo dalies) ekspertizė privaloma) pasirašę asmenys teisės aktų nustatyta tvarka;

2) šio įstatymo 27 straipsnio 9 ir 10 dalyse nurodyti statinio projektą tikrinantys subjektai, kai pagal šio įstatymo 27¹ straipsnyje nurodytą kompetenciją jie privalėjo tikrinti statinio projektą. Šiuo atveju statinio projektą tikrinantys subjektai atsako už statinio projekto atitiktį nustatytiems reikalavimams, kiek tai susiję su šio įstatymo 27¹ straipsnyje nurodyta jų kompetencija.“

9 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 27 straipsnio 1 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) leidimas nugriauti statinį – ypatingojo ar neypatingojo statinio griovimui, išskyrus atvejus, kai statinys griaunamas vykdant teismo sprendimą ar Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos privalomąjį nurodymą, griaunamas krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose esantis neypatingasis statinys arba nedarant fizinės įtakos kitiems savininkams priklausančio turto būklei išardomos (pašalinamos) statinio dalys, likusios po statinio avarijos ar stichinės nelaimės, pašalinamos sunykusio, sugriuvusio statinio likusios dalys, nugriaunamas atskirai stovintis neypatingasis statinys, pastatytas ne anksčiau kaip prieš 50 metų ir nepatenkantis į kultūros paveldo objekto teritoriją ar kultūros paveldo vietovę;“.

2. Pakeisti 27 straipsnio 1 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) leidimas nugriauti statinį – ypatingojo ar neypatingojo statinio griovimui, išskyrus atvejus, kai statinys griaunamas vykdant teismo sprendimą ar Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos privalomąjį nurodymą, griaunamas krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose esantis ypatingasis ir neypatingasis statinys arba nedarant fizinės įtakos kitiems savininkams priklausančio turto būklei išardomos (pašalinamos) statinio dalys, likusios po statinio avarijos ar stichinės nelaimės, pašalinamos sunykusio, sugriuvusio statinio likusios dalys, nugriaunamas atskirai stovintis neypatingasis statinys;“.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1539](#), 2022-11-17, paskelbta TAR 2022-11-29, i. k. 2022-24189

3. Pakeisti 27 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Statybą leidžiančiam dokumentui, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 8 punkte nurodytą dokumentą, gauti pateikiami šie dokumentai:

1) prašymas;

2) šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje nurodytas atitinkamas statinio projektas ir jo elektroninė versija arba tik statinio projekto elektroninė versija, pasirašyta elektroniniu parašu privalančių jį pasirašyti asmenų, – aplinkos ministro nustatyta tvarka ir sąlygomis; jeigu statinio projektas sudarytas iš atskirų dalių, pateikiamos bendroji, architektūrinė (kai ši dalis privaloma), sklypo sutvarkymo (kai ši dalis privaloma), susisiekiimo (kai ši dalis privaloma), kultūros

paveldo tvarkybos (su leidimu atlikti tvarkomuosius paveldosaugos darbus, kai ši dalis privaloma) dalys ir (ar) jų kompiuterinis įrašas;

3) statinio projekto ekspertizės aktas (kai statinio projekto ekspertizė privaloma pagal šio įstatymo 34 straipsnio 1 dalį);

4) žemės sklypo bendraturčių rašytinis sutikimas, jeigu žemės sklypas jiems priklauso bendrosios nuosavybės teise, išskyrus atvejį, kai žemės sklypas bendrosios dalinės nuosavybės teise priklauso butų ir kitų patalpų savininkams ir yra priimtas jų sprendimas pagal šios dalies 7 punkte nustatytus reikalavimus, taip pat kai atliekami paprastojo ar kapitalinio remonto darbai;

5) statytojo (užsakovo) įgaliojimas raštu pateikti prašymą – jeigu prašymą teikia įgaliotas asmuo;

6) kai žemės sklype (teritorijoje), kurio nuosavybės teise ar kita valdymo ir naudojimo teise nevaldo statytojas (užsakovas), numatoma vykdyti statybos darbus ir šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytais atvejais neprivaloma žemės sklypo, kuriame statomas statinys, valdyti nuosavybės teise arba valdyti ir naudoti kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais pagrindais; kai statomi inžineriniai tinklai, kuriems statyti teritorijų planavimo dokumentu buvo įformintas suformuotas inžinerinių tinklų koridorius, arba statinius statyti ar rekonstruoti mažesniais negu norminiai atstumais iki gretimo sklypo ribos, taip pat, jeigu kitą žemės sklypą (teritoriją) numatoma laikinai naudoti statybos metu, – sutartis, sutikimas ar susitarimas su šio žemės sklypo (teritorijos) savininku, valdytoju ar servituto nustatymą patvirtinantys dokumentai (statant inžinerinius statinius);

7) statinio (jo dalies) bendraturčių rašytinis sutikimas ar butų ir kitų patalpų savininkų protokolinio sprendimo dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų statybos darbų atlikimo (atitinkamo statinio projekto rengimo ir (ar) įgyvendinimo), priimto Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.85 straipsnyje nustatyta tvarka, kopija, išskyrus atvejus, kai reikia atlikti rekonstravimo, remonto darbus siekiant pritaikyti gyvenamąjį namą neįgaliesiems, kai pateikiamas prašymas išduoti statybą leidžiančius dokumentus, nurodytus šio straipsnio 1 dalies 5 punkte (atliekant darbus statytojo (užsakovo) patalpų viduje), taip pat Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.83 straipsnio 2 dalyje nustatyto galimos žalos atsiradimo ir grėsmės bendrojo naudojimo objektams pašalinimo atvejus ir kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose nurodytus atvejus, daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų paprastojo ar kapitalinio remonto atvejus, kai šie darbai vykdomi pagal privalomuosius statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimus ir atitinkamai nustatyta tvarka patvirtintą namo bendrojo naudojimo objektų atnaujinimo (remonto) ilgalaikį ar metinį planą – šiuo atveju pateikiama nustatyta tvarka patvirtinto namo atnaujinimo ilgalaikio ar metinio plano kopija;

8) statybos techniniuose reglamentuose nurodytų subjektų rašytiniai pritarimai statinio projektui statybos techniniuose reglamentuose nustatytais atvejais;

9) statinio kadastro duomenų byla, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą atvejį;

10) dokumentas, patvirtinantis šio įstatymo 1 priede nurodytos įmokos už savavališkos statybos įteisinimą sumokėjimą, ir dokumentai, pagrindžiantys šios įmokos apskaičiavimo dydį, – savavališkos statybos atveju;

11) statinio projekto pakeitimų pagal gautus motyvuotus nepritarimo statinio projektui argumentus aprašymas (pakartotinio prašymo teikimo atveju);

12) statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo dokumento kopija (kai toks draudimas privalomas). Kai statytojas (užsakovas) sudaro sutartis su skirtingais statinio projektuotojais statinio projekto atskiroms dalims parengti, bet nesudaro su statinio projektuotoju statinio projektavimo sutarties visam statinio projektui parengti, pateikiamos visų statinio projektuotojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo dokumentų kopijos;

13) sanitarinės apsaugos zonos ribų planas arba kitas brėžinys, kuriame pažymėtos sanitarinių apsaugos zonų ribos, kai sanitarinės apsaugos zonos ribas dėl statytojo vykdomos ar numatomos vykdyti ūkinės veiklos privaloma nustatyti pagal teisės aktų reikalavimus;

14) žemės sklypo savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas dėl Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytų teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą, Nekilnojamojo turto kadastrą, kai šiam sklypui dėl statytojo žemės sklype numatomos vykdyti ar vykdomos ūkinės veiklos šios teritorijos turi būti nustatytos, arba valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio rašytinis sutikimas, kai dėl šios veiklos atsiranda apribojimų valstybinėje ar savivaldybės žemėje;

15) statinio projekto priėmimo–perdavimo aktas.“

4. Pakeisti 27 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3 punktuose nurodytų statinio projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina:

1) savivaldybės administracija;

2) saugomų teritorijų direkcijos;

3) Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos;

4) Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos;

5) Radiacinės saugos centras;

6) susisiekti ministro įgaliotos valstybės institucijos ar įstaigos, valstybės įmonės, atsakingos už geležinkelių transporto eismo ir eismo keliuose saugą;

7) Aplinkos apsaugos agentūra;

8) Valstybinė energetikos reguliavimo taryba;

9) inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų, prie kurių prijungiami sklypo ar kiti inžineriniai tinklai, susisiekimo komunikacijos, savininkai, valdytojai ar naudotojai.“

5. Pakeisti 27 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 4–12 punktuose nurodytų statinio projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina savivaldybės administracija, kai statybą leidžiantį dokumentą išduoda ji. Savivaldybių administracijos paveldosaugos padaliniai tikrina statinio projektų atitiktį nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą ir tvarkybą reglamentuojantiems teisės aktams, kai tvarkomieji statybos darbai projektuojami savivaldybės tarybos saugomais paskelbtuose kultūros paveldo objektuose, saugomais paskelbtuose kultūros paveldo vietovėse ir jų apsaugos zonose esančiuose statiniuose (išskyrus ten esančius regioninio ir nacionalinio reikšmingumo lygmens kultūros paveldo objektus, valstybės saugomus kultūros paveldo objektus, paminklus). Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos tikrina statinio projektų atitiktį nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą ir tvarkybą reglamentuojantiems teisės aktams, kai tvarkomieji statybos darbai projektuojami valstybės saugomais paskelbtuose objektuose, jų teritorijose ir apsaugos zonose, regioninio bei nacionalinio reikšmingumo lygmens kultūros paveldo objektuose ir jų teritorijose, valstybės saugomomis paskelbtose kultūros paveldo vietovėse ir jų apsaugos zonose (išskyrus ten esančius savivaldybės tarybos saugomais paskelbtus kultūros paveldo objektus), regioninio bei nacionalinio reikšmingumo lygmens kultūros paveldo vietovėse ir jų apsaugos zonose (išskyrus ten esančius savivaldybės tarybos saugomais paskelbtus kultūros paveldo objektus), kultūriniuose rezervatuose ir draustiniuose, kompleksiniuose (kraštovaizdžio) draustiniuose, istoriniuose nacionaliniuose, istoriniuose regioniniuose parkuose esančiuose statiniuose (išskyrus ten esančius savivaldybės tarybos saugomais paskelbtus kultūros paveldo objektus). Šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 4 ir 12 punktuose nurodytų statinio projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams aplinkos ministro nustatyta tvarka tikrina ir Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos. Šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 4 ir 9 punktuose nurodytų statinio projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams pagal kompetenciją tikrina ir Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, kai pertvarkoma daugiabučio namo ar jo dalies šildymo ir apsirūpinimo karštu vandeniu bendroji inžinerinė sistema (keičiamas šildymo būdas, atsijungiama nuo (prisijungiama prie) šilumos perdavimo tinklų).“

6. Pakeisti 27 straipsnio 15 dalį ir ją išdėstyti taip:

„15. Laikoma, kad statybą leidžiantis dokumentas yra išduotas ir galiojantis, jeigu jo duomenys įregistruoti ir apie jo išdavimą visuomenė informuota paskelbiant šio straipsnio 15¹ dalyje nurodytus duomenis (dokumentus) Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos

valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ (apie įregistruotą statybą leidžiantį dokumentą statytojas (užsakovas) ar jo įgaliotas asmuo turi būti informuojamas). Įregistravus statybą leidžiančio dokumento duomenis ir apie statybą leidžiančio dokumento išdavimą informavus visuomenę, tik statytojo (užsakovo) ar jo įgalioto asmens prašymu ne vėliau kaip per 3 darbo dienas išduodamas įgalioto valstybės tarnautojo pasirašytas statybą leidžiantis dokumentas ar nuotoliniu būdu pateikiamas įgalioto valstybės tarnautojo elektroniniu parašu pasirašytas statybą leidžiantis dokumentas. Pasikeitus statytojui (statytojams) (užsakovui (užsakovams), statybos darbai ir statybos užbaigimo procedūros gali būti vykdomi statybą leidžiančiame dokumente atnaujinus informaciją apie statytoją (statytojus) (užsakovą (užsakovus). Kai prieš išduodant statybą leidžiantį dokumentą pasirašyta savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis, ši sutartis turi būti pakeista iki šių statybos darbų ir (ar) statybos užbaigimo procedūrų pradžios.“

7. Pakeisti 27 straipsnio 16 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) iš Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos gauta informacija, kad žemės sklype (ar žemės sklypo dalyje, jeigu žemės sklypą nuosavybės ar kita teise valdo keli asmenys) ar statinyje (jo dalyje, jeigu statinį nuosavybės ar kita teise valdo keli asmenys ir statinio dalys suformuotos atskirais turtiniais vienetais), dėl kurio prašoma išduoti statybą leidžiantį dokumentą, nustatytas savavališkos statybos faktas ir savavališkos statybos padariniai teisės aktų nustatyta tvarka nepašalinti. Tokiu atveju gali būti išduodamas statybą leidžiantis dokumentas tik su savavališkos statybos padarinių šalinimu susijusiems statybos darbams atlikti. Kai statinį nuosavybės ar kita teise valdo keli asmenys ir statinio dalys suformuotos atskirais turtiniais vienetais, šis reikalavimas taikomas statinio daliai, kurioje nustatytas savavališkos statybos faktas ir savavališkos statybos padariniai teisės aktų nustatyta tvarka nepašalinti;“.

8. Papildyti 27 straipsnio 16 dalį 4 punktu:

„4) surašytas privalomasis nurodymas pagal Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 8¹ straipsnio 6 dalies 2 punktą, – iki privalomojo nurodymo įvykdymo.“

9. Pakeisti 27 straipsnio 20 dalį ir ją išdėstyti taip:

„20. Prašymų išduoti statybą leidžiantį dokumentą turinį, prašant išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikiamo statinio projekto apimtį, esminių statinio architektūros reikalavimų kriterijus, statybą leidžiančių dokumentų turinį ir jų atnaujinimo ir skelbimo tvarką nustato aplinkos ministras.“

10. Pakeisti 27 straipsnio 24 dalį ir ją išdėstyti taip:

„24. Kreiptis į teismą dėl statybą leidžiančio dokumento galiojimo panaikinimo turi teisę asmenys, kurių teisės ir teisėti interesai pažeidžiami, šių asmenų skundų pagrindu arba savo iniciatyva – Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, statinio saugos ir paskirties valstybinės priežiūros institucijos pagal kompetenciją. Jeigu pažeistas viešasis interesas, šios institucijos dėl viešojo intereso gynimo turi teisę kreiptis į prokuratūrą arba teismą. Jeigu nustatomi pažeidimai tik Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos, Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos, statinio saugos ir paskirties valstybinės priežiūros institucijos, kitų institucijų kompetencijos srityje, į teismą savo iniciatyva ar kitų asmenų kreipimosi pagrindu kreipiasi ši institucija. Jeigu nustatoma pažeidimų, susijusių su kelių institucijų kompetencija, į teismą kreipiasi Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos. Bylose dėl išduotų statybą leidžiančių dokumentų galiojimo panaikinimo atsakovais laikomi asmenys, pritarę statybą leidžiančio dokumento išdavimui, ir šiuos dokumentus išdavę subjektai.“

11. Pakeisti 27 straipsnio 32 dalį ir ją išdėstyti taip:

„32. Statybą leidžiantis dokumentas išduodamas visų statytojų (užsakovų) vardu.“

12. Papildyti 27 straipsnį 33 dalimi:

„33. Jeigu išdavus statybą leidžiantį dokumentą keičiasi esminiai statinio projekto sprendiniai, norint tęsti statybą, šio įstatymo 37 straipsnyje nustatyta tvarka apie numatomą statinių projektavimą (kai jis privalomas) turi būti informuojama visuomenė ir šiame straipsnyje nustatyta tvarka reikia gauti naują statybą leidžiantį dokumentą (kai jis privalomas), išskyrus atvejus, kai nepažeidžiant teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų, teritorijų planavimo dokumentų, statybą leidžiančių dokumentų, specialiųjų reikalavimų, esminių statinio architektūros reikalavimų ir esminių statinio reikalavimų:

- 1) dėl objektyvių priežasčių keičiama inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų trasa ar jos dalis ir dėl to keičiasi inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų ilgis;
- 2) iki 1 m keičiama statinio vieta žemės sklype (teritorijoje);
- 3) iki 1 m keičiami statinio ar jo dalių išorės matmenys;
- 4) keičiamos statinio laikančiosios konstrukcijos ar jų išdėstymas statinio viduje ir nesikeičia statinio kategorija.“

13. Papildyti 27 straipsnį 33 dalimi:

„33. Jeigu išdavus statybą leidžiantį dokumentą keičiasi esminiai statinio projekto sprendiniai, norint tęsti statybą, šio įstatymo 37 straipsnyje nustatyta tvarka apie numatomą

statinių projektavimą (kai jis privalomas) turi būti informuojama visuomenė ir šiame straipsnyje nustatyta tvarka reikia gauti naują statybą leidžiantį dokumentą (kai jis privalomas), išskyrus atvejus, kai nepažeidžiant teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų, teritorijų planavimo dokumentų, statybą leidžiančių dokumentų, specialiųjų reikalavimų ir esminių statinio reikalavimų:

- 1) dėl objektyvių priežasčių keičiama inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų trasa ar jos dalis ir dėl to keičiasi inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų ilgis;
- 2) iki 1 m keičiama statinio vieta žemės sklype (teritorijoje);
- 3) iki 1 m keičiami statinio ar jo dalių išorės matmenys;
- 4) keičiamos statinio laikančiosios konstrukcijos ar jų išdėstymas statinio viduje ir nesikeičia statinio kategorija.“

10 straipsnis. Įstatymo papildymas 27¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 27¹ straipsniu:

„27¹ straipsnis. Statinių projektus tikrinančių subjektų kompetencija

1. Savivaldybių administracijos tikrina visus statinių projektus. Tikrinama:

- 1) ar prašyme išduoti statybą leidžiantį dokumentą nurodytas statytojas atitinka šio įstatymo 3 straipsnyje nustatytus reikalavimus statytojui (užsakovui) (kai statybą leidžiantį dokumentą išduoda savivaldybės administracija);
- 2) ar nėra juridinių faktų, kurie ribotų statybos galimybes ir pažeistų trečiųjų asmenų interesus;
- 3) ar pateikti visi privalomi dokumentai (kai statybą leidžiantį dokumentą išduoda savivaldybės administracija);
- 4) ar pateikta statinio projekto elektroninė versija atitinka aplinkos ministro nustatytus reikalavimus (kai statybą leidžiantį dokumentą išduoda savivaldybės administracija), ar statinio projekto sudedamosios dalys atitinka aplinkos ministro nustatytas statinio projekto sudedamąsias dalis, ar statinio projektą pasirašė visi jį pasirašyti privalėję asmenys;
- 5) ar statinio projekto vadovas ir statinio projekto dalių vadovai turėjo teisę rengti statinio projektą (jo dalis), ar statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovas, statinio projekto (jo dalies) ekspertizės vadovas (vadovai) turėjo teisę atlikti statinio projekto ekspertizę;
- 6) ar statinio projektuotojas ir statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovas yra apsidraudę šio įstatymo 42 straipsnyje nurodytu civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu;
- 7) ar atliktas šio įstatymo 37 straipsnyje numatytas visuomenės informavimas apie numatomą statinių projektavimą;
- 8) ar statinio projektui pritarė visi aplinkos ministro nustatytais atvejais iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo procedūrą pradžios privalėję jį patikrinti subjektai, kurie

nedalyvauja statybą leidžiančio dokumento išdavimo procedūrose (kai statybą leidžiantį dokumentą išduoda savivaldybės administracija);

9) ar statinio projekto sprendiniai neprieštarauja teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams, ar statinio projekto sprendiniai atitinka valstybinės žemės nuomos sutarties sąlygas, kai šį statinį planuojama statyti išnuomotame valstybinės žemės sklype;

10) ar statinio projektas atitinka nustatytus specialiuosius architektūros reikalavimus (jeigu jie išduoti), ar esminiai statinio projekto sprendiniai atitinka projektinių pasiūlymų sprendinius;

11) ar statinio projekto sprendiniai atitinka nustatytus energinio naudingumo reikalavimus;

12) ar statinio projekto sprendiniai, susiję su teisės aktuose nustatytais norminiais atstumais tarp statinių, tarp statinių ir sklypų (teritorijų) ribų, atstumais nuo paviršinių vandens telkinių, jų apsaugos zonų (juostų), atitinka teisės aktų reikalavimus;

13) ar statinio projekto sprendiniai atitinka statinio projekte nurodytą statybos rūšį, statinio paskirtį ir kategoriją;

14) ar Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka paskelbta informacija apie ketinamus vykdyti elektroninių ryšių infrastruktūros ir (arba) tinkamos paskirties fizinės infrastruktūros įrengimo darbus (jeigu tai privaloma pagal Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymą);

15) ar vadovaujantis Elektroninių ryšių įstatymu statinio projekto sprendiniuose numatyta optimizuoti inžinerinių sistemų suderinamumo sprendinius;

16) ar nustatytos ir statinio statybos projektiniuose dokumentuose pažymėtos dėl statytojo (užsakovo) žemės sklype numatomos vykdyti ar vykdomos ūkinės veiklos statinio projekte suprojektuotų statinių gretimų žemės sklypų ir (ar) teritorijų, kuriose nesuformuoti žemės sklypai, specialiosios žemės naudojimo sąlygos;

17) ar statinio projekto sprendiniuose numatyti susidarysiančių įvairių rūšių statybinių atliekų tvarkymo būdai, panaudojimo statybvietėje sąlygos atitinka aplinkos ministro nustatytus statybinių atliekų tvarkymo reikalavimus;

18) ar statinio projekto, kuriame numatyta keisti patalpų ar statinių paskirtį, sprendiniai atitinka aplinkos ministro nustatytus reikalavimus;

19) ar statinio projekto bendrojoje dalyje yra statybos sklypo projektinių inžinerinių geologinių ir geotechninių tyrimų ataskaita su tyrimų registravimo Žemės gelmių registre numeriu, ypatingųjų statinių projektų atveju – ir Lietuvos geologijos tarnybos rašto, kad ši ataskaita įvertinta ir priimta, kopija;

20) kaip savivaldybės saugomais paskelbtų kultūros paveldo statinio, taip pat statinio, suprojektuoto savivaldybės saugomu paskelbto kultūros paveldo objekto teritorijoje, savivaldybės saugoma paskelbtoje kultūros paveldo vietovėje, savivaldybės saugomu paskelbto kultūros paveldo objekto ar kultūros paveldo vietovės apsaugos zonose, projektai atitinka nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą ir tvarkybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus; kaip statinių projektais išsaugomas nekilnojamųjų kultūros vertybių ir jų aplinkos autentiškumas, šių vertybių vertingosios savybės; kaip statinių projektai, parengti kultūros paveldo objektų ar kultūros paveldo vietovių teritorijose arba jų apsaugos zonose, atitinka Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 60 straipsnyje nustatytas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas.

2. Saugomų teritorijų direkcijos tikrina statinių, suprojektuotų valstybiniuose parkuose, saugomų teritorijų direkcijoms priskirtuose valstybiniuose draustiniuose, valstybiniuose rezervatuose, biosferos rezervatuose, gamtos paveldo objekto, valstybinio parko, valstybinio rezervato, draustinio ar biosferos rezervato buferinės apsaugos zonose, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje, projektus. Tikrinama statinio projektų sprendinių atitiktis reikalavimams, nustatytiems:

1) saugomos teritorijos teritorijų planavimo dokumentuose (statinio paskirties atitiktis žemės sklypo pagrindinei naudojimui paskirčiai, naudojimui būdai);

2) valstybinių parkų nuostatuose (statinių išdėstymo žemės sklype, leistinų žemės sklypo užstatymo rodiklių, statinių formų, tūrių, panaudotų medžiagų);

3) kituose veiklą saugomose teritorijose reglamentuojančiuose teisės aktuose.

3. Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos tikrina, kaip kultūros paveldo statinių, taip pat statinių, suprojektuotų kultūros paveldo objektų teritorijose, kultūros paveldo vietovėse arba jų apsaugos zonose, projektai, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 20 punkte nurodytus atvejus, atitinka nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą ir tvarkybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus; kaip statinių projektais išsaugomas nekilnojamųjų kultūros vertybių ir jų aplinkos autentiškumas, šių vertybių vertingosios savybės; kaip statinių projektai, parengti kultūros paveldo objektų ar kultūros paveldo vietovių teritorijose arba jų apsaugos zonose, atitinka Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 60 straipsnyje nustatytas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas.

4. Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos tikrina statybos ir rekonstravimo projektų, pastatų atnaujinimo (modernizavimo) projektų, ypatingųjų ir neypatingųjų statinių, kultūros paveldo statinių kapitalinio remonto projektų, pastatų (patalpos, patalpų) ar inžinerinio statinio paskirties keitimo projektų, kai atliekami statinio paprastojo remonto darbai arba neatliekami jokie statybos darbai, atitiktį teisės aktuose nustatytiems visuomenės sveikatos saugos reikalavimams, išskyrus reglamentuojamus darbuotojų saugos ir

sveikatos reikalavimus, ar teisės aktų nustatyta tvarka atliktas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, ar dėl statytojo planuojamos ar vykdomos ūkinės veiklos nustatyta sanitarinės apsaugos zona:

- 1) pastatų;
 - 2) inžinerinių statinių (susisiekimo komunikacijų, išskyrus vandens uostų inžinerinius statinius (molus, užtvėriamąsias dambas ir šalivages);
 - 3) kitų transporto inžinerinių statinių (pėsčiųjų tiltų, pralaidų, lynų kelių, atraminių sienelių, praginių, gyvūnijos atitvarų, išeminių pervadų, platformų, pridengtų ir požeminių perėjų);
 - 4) inžinerinių tinklų: naftos tinklų (naftos perdirbimo įrenginių, naftos ir naftos produktų terminalų ir saugyklų), dujų tinklų (suskystintų gamtinių dujų įrenginių ir (arba) gamtinių dujų saugyklų), 330 kV ir aukštesnės įtampos elektros tinklų;
 - 5) kitų statinių: hidrotechnikos statinių (išskyrus užtvankas, dambas, vandens pralaidas, kanalus, krantosaugos statinius, tvenkinius, jūros naftos ir dujų gavybos statinius, akvedukus, bunas), sporto paskirties inžinerinių statinių, kitos paskirties statinių (išskyrus stebėjimo bokštus, tvoras, rampas, pavėsines (pagal konstrukciją priskiriamas inžineriniams statiniams), stogines, atramines sienelės, voljerus).
5. Radiacinės saugos centras tikrina statinių projektus, kai statiniuose numatyta gaminti, naudoti (ir pakartotinai naudoti), saugoti (išskyrus jonizuojančiosios spinduliuotės generatorių, kurių sudėtyje nėra radioaktyviųjų medžiagų, saugojimą), perdirbti jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinius ir (ar) tvarkyti (atlikti pradinį radioaktyviųjų atliekų ir (ar) pagrindinį radioaktyviųjų atliekų apdorojimą, jas saugoti) radioaktyviąsias atliekas. Tikrinama, ar atlikta statinio projekto radiacinės saugos (specialioji) ir radioaktyviųjų šaltinių fizinės saugos (planuojant vykdyti veiklą su I, II, III pavojingumo kategorijų radioaktyviaisiais šaltiniais) ekspertizė ir pateikti tai patvirtinantys statinio projekto radiacinės saugos (specialiosios) ir radioaktyviųjų šaltinių fizinės saugos ekspertizės aktas ir statinio projekto dalis, susijusi su radiacine ir radioaktyviųjų šaltinių fizine sauga.
6. Susisiekimo ministro įgalios valstybės institucijos ar įstaigos, valstybės įmonės, atsakingos už geležinkelių transporto eismo ir eismo keliuose saugą, tikrina statinio projektus, kuriuose suprojektuota geležinkelių, valstybinės reikšmės kelių infrastruktūra. Tikrinama atitinkamai pagal geležinkelių transporto saugai svarbius kriterijus ir saugaus eismo automobilių keliais reikalavimus susisiekimo ministro įgaliotų valstybės institucijų ar įstaigų, valstybės įmonių nustatyta tvarka.
7. Aplinkos apsaugos agentūra tikrina, ar planuojamai veiklai pagal Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatas turėjo būti atlikta atranka dėl poveikio

aplinkai vertinimo ar poveikio aplinkai vertinimas; tikrina, ar statinio projektas, kai planuojamai veiklai reikia atlikti atranką dėl poveikio aplinkai vertinimo ar poveikio aplinkai vertinimą, atitinka atrankos išvadoje dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ar sprendime dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai nurodytą veiklos mastą, fizines ir technines charakteristikas, ar suprojektuotos visos reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai mažinimo ir kompensavimo priemonės, ar nepasibaigęs atrankos išvados arba sprendimo galiojimo terminas.

8. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba tikrina daugiabučių namų kapitalinio remonto projektus ir paprastojo remonto aprašus (funkcinius ir technologinius projektų sprendinius, su jais susijusius techninius rodiklius ir energetikos įrenginių technines charakteristikas), kai pertvarkoma daugiabučio namo ar jo dalies šildymo ir apsirūpinimo karštu vandeniu bendroji inžinerinė sistema (keičiamas šildymo būdas, atsijungiama nuo (prisijungiama prie) šilumos perdavimo tinklų) ir šių naujai statomų ar rekonstruojamų energetikos objektų (statinių) projektus (projektų sprendinių atitiktį energetikos objektų (išskyrus pastatus), įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos reikalavimams):

- 1) elektrinių (didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios) ir katilinių;
- 2) 110 kV ir aukštesnės įtampos perdavimo tinklų ir jų priklausinių;
- 3) gamtinių dujų sistemų;
- 4) gamtinių dujų saugyklų;
- 5) suskystintų gamtinių dujų importo, eksporto terminalų ir saugyklų;
- 6) magistralinių naftotiekių, produktotiekių;
- 7) naftos perdirbimo įrenginių;
- 8) naftos, naftos produktų terminalų ir saugyklų;
- 9) šilumos perdavimo tinklų ir jų priklausinių (didesnio kaip 100 mm sąlyginio skersmens).

9. Susisiekimo komunikacijų ir inžinerinių tinklų, prie kurių prijungiami sklypo ar kiti inžineriniai tinklai ir (ar) susisiekimo komunikacijos, savininkai, valdytojai ar naudotojai tikrina statinio projekto sprendinius, kuriais įgyvendinami prisijungimo sąlygose nustatyti prisijungimo prie susisiekimo komunikacijų ar inžinerinių tinklų reikalavimai. Susisiekimo komunikacijų savininkai, valdytojai ar naudotojai tikrina statinių projektus, kai jie rengiami kelių juostose ar kelių apsaugos zonose.

10. Susisiekimo ministro įgaliotos valstybės institucijos ar įstaigos, valstybės įmonės tikrina statinio projektus, kai statinio projektui parengti išduotos prisijungimo prie valstybinės reikšmės kelio sąlygos arba kai statinio projekte suprojektuoti statiniai, inžineriniai tinklai ar kitos susisiekimo komunikacijos patenka į šio kelio statinį, kelio juostą ar kelio apsaugos zoną.“

11 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas**1. Pakeisti 28 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:**

„1. Ypatingųjų ir neypatingųjų statinių, išskyrus nurodytuosius šio straipsnio 2 dalyje, kurių statybai išduotas šio įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1, 2 arba 3 punkte nurodytas statybą leidžiantis dokumentas, statyba užbaigiama, taip pat daugiabučio namo šildymo ir apsirūpinimo karštu vandeniu bendrosios inžinerinės sistemos pertvarkymas (visame pastate ar jo dalyje keičiant šildymo būdą, prisijungiant prie ar atsijungiant nuo šilumos perdavimo tinklų) užbaigiamas surašant statybos užbaigimo aktą. Statybos užbaigimo aktas surašomas tik statytojui pateikus Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytojo po išankstinės patikros suderintą statinio kadastro duomenų bylą.“

2. Pakeisti 28 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Ypatingųjų ir neypatingųjų vieno ar dviejų butų gyvenamųjų, pagalbinio ūkio paskirties pastatų (išskyrus kultūros paveldo statinius), ypatingųjų ir neypatingųjų statinių pagal aplinkos ministro patvirtintą sąrašą ir krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose statomų neypatingųjų statinių statyba (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas) užbaigiama statytojui ar jo teises ir pareigas perėmusiam asmeniui surašius deklaraciją apie statybos užbaigimą, ją patvirtinus ir įregistravus Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos. Deklaracija apie statybos užbaigimą patvirtinama tik statytojui pateikus Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytojo po išankstinės patikros suderintą statinio kadastro duomenų bylą. Deklaracijas apie statybos užbaigimą tvirtina statybos valstybinę priežiūrą vykdančios pareigūnai. Šioje dalyje nurodytais atvejais deklaracijos apie statybos užbaigimą neprivaloma tvirtinti, jeigu atlikta statinio ekspertizė aplinkos ministro nustatyta tvarka.“

3. Pakeisti 28 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Statinių, išskyrus nesudėtinguosius statinius ir statinius, kuriems pagal aplinkos ministro patvirtintą sąrašą nereikalingas statybą leidžiantis dokumentas, kapitalinis remontas užbaigiamas statytojui ar jo teises ir pareigas perėmusiam asmeniui surašius deklaraciją apie statybos užbaigimą, ją patvirtinus ir įregistravus Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos. Deklaracija apie statybos užbaigimą patvirtinama tik statytojui pateikus Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytojo po išankstinės patikros suderintą statinio kadastro duomenų bylą. Deklaracijas apie statybos užbaigimą tvirtina statybos valstybinę priežiūrą vykdančios pareigūnai. Šioje dalyje nurodytais atvejais deklaracijos apie statybos užbaigimą neprivaloma tvirtinti, jeigu atlikta statinio ekspertizė aplinkos ministro nustatyta tvarka.“

4. Pakeisti 28 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Statinių paprastasis remontas, statinių ar patalpų paskirties keitimas, kai atliekami tik statinio paprastojo remonto darbai arba statybos darbai iš viso neatliekami, nesudėtingųjų statinių ir statinių (statytojui (užsakovui) pageidaujant), kuriems pagal aplinkos ministro patvirtintą sąrašą nereikalingas statybą leidžiantis dokumentas, statyba (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas, statinio paprastasis remontas, statinio griovimas) užbaigiami statytojui ar jo teises ir pareigas perėmusiam asmeniui surašant deklaraciją apie statybos užbaigimą ir ją įregistruojant Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos.“

5. Pakeisti 28 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Atlikus statybos užbaigimo procedūras, statinį ir daiktines teises į jį privaloma įregistruoti Nekilnojamojo turto registre ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo statybos užbaigimo akto gavimo dienos, deklaracijos apie statybos užbaigimą patvirtinimo ir įregistravimo dienos arba nuo deklaracijos apie statybos užbaigimą įregistravimo dienos. Statybos užbaigimo aktas ir deklaracija apie statybos užbaigimą surašomi visų statytojų (užsakovų) vardu.“

6. Pakeisti 28 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Kreiptis į teismą dėl statybos užbaigimo akto galiojimo ar deklaracijos apie statybos užbaigimą galiojimo arba jos patvirtinimo ir įregistravimo panaikinimo turi teisę suinteresuotieji asmenys, šių asmenų skundų ar pranešimų pagrindu arba savo iniciatyva – Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos ar statinio saugos ir paskirties valstybinės priežiūros institucijos pagal kompetenciją. Jeigu pažeistas viešasis interesas, šios institucijos dėl viešojo intereso gynimo turi teisę kreiptis į prokuratūrą arba teismą. Jeigu nustatomi pažeidimai tik Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos, Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos, statinio saugos ir paskirties valstybinės priežiūros institucijos, kitų institucijų kompetencijos srityje, į teismą savo iniciatyva ar kitų asmenų kreipimosi pagrindu kreipiasi ši institucija. Jeigu nustatoma pažeidimų, susijusių su kelių institucijų kompetencija, į teismą kreipiasi Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos.“

12 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 33 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Procedūrų, susijusių su statybos pagal neteisėtai išduotus statybą leidžiančius dokumentus padarinių šalinimu, atlikimo tvarką nustato aplinkos ministras.“

13 straipsnis. 34 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 34 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Ypatingojo statinio, statinio, vadovaujantis šio įstatymo 6 straipsnio 3 dalimi, nurodyto Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos statinių, kurie turi būti pritaikomi specialiesiems neįgaliųjų poreikiams, sąraše, ir statinio, kurio projektavimas ir (ar) statyba finansuojama Lietuvos Respublikos ir (ar) Europos Sąjungos biudžeto lėšomis, projektų ekspertizė privaloma. Kultūros paveldo statinių tvarkomųjų statybos darbų projektų ekspertizės atlikimo privalomus atvejus, suderinęs su aplinkos ministru, nustato kultūros ministras. Kitus statinio projekto ar atskirų statinio projekto dalių ekspertizės privalomus atvejus nustato aplinkos ministras. Statinio projekto ekspertizė neprivaloma krašto apsaugos tikslams skirtose teritorijose projektuojant nesudėtingąjį statinį, kurio projektavimas ir statyba finansuojama Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis.“

2. Pakeisti 34 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų statinių projektų ekspertizė atliekama dėl naujų statinių statybos, statinių rekonstravimo, kapitalinio remonto projektų ir statinių projektų, kuriuose numatyti kultūros paveldo statinio tvarkomieji paveldosaugos darbai, taip pat aplinkos ministro nustatytais atvejais, kai gavus statybą leidžiantį dokumentą keičiami šioje dalyje nurodytų statinių projektų sprendiniai, kuriais įgyvendinami aplinkos prieinamumo reikalavimai.“

3. Pakeisti 34 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Statinio projekto ar statinio ekspertizės išlaidas apmoka statytojas (užsakovas) arba statinio naudotojas, išskyrus atvejus, kai statinio projekto ar statinio ekspertizės atliekamos viešojo administravimo subjekto, atliekančio statybos valstybinę priežiūrą, užsakymu.“

14 straipsnis. 39 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 39 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Nebaigtas statyti ar rekonstruoti ypatingasis ar neypatingasis statinys ir daiktinės teisės į jį, taip pat nebaigtas rekonstruoti į ypatingąjį ar neypatingąjį statinį nesudėtingasis statinys ir daiktinės teisės į jį ne vėliau kaip per 3 metus nuo statybą leidžiančio dokumento išdavimo pradžios turi būti įregistruoti Nekilnojamojo turto registre Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos išduotos pažymos apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių pagrindu, o išardytas Nekilnojamojo turto registre registruotas nebaigtas statyti ar rekonstruoti ypatingasis ar neypatingasis statinys, taip pat nebaigtas rekonstruoti į ypatingąjį ar neypatingąjį statinį nesudėtingasis statinys gali būti išregistruoti iš Nekilnojamojo turto registro Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos išduotos pažymos apie tai, kad nebaigtas statyti ar rekonstruoti statinys nugriautas, pagrindu. Pažymos apie statinio statybą

be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių ir pažymos apie tai, kad nebaigtas statyti ar rekonstruoti statinys nugriautas, išduodamos tik pateikus Nekilnojamojo turto kadastro tvarkytojo po išankstinės patikros suderintą statinio (patalpos) kadastro duomenų bylą.“

2. Pakeisti 39 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Nebaigtas statyti ar rekonstruoti nesudėtingasis statinys (išskyrus atvejį, kai jis rekonstruojamas į ypatingąjį ar neypatingąjį statinį) ir daiktinės teisės į jį statytojo (užsakovo) pageidavimu įregistruojami Nekilnojamojo turto registre statytojo (užsakovo) surašytos ir Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos įregistruotos aplinkos ministro nustatytos formos pažymos apie nebaigto statyti ar rekonstruoti nesudėtingo statinio statybą pagrindu.“

15 straipsnis. 42 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 42 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Statinio projektuotojo, statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo, statinio statybos techninio prižiūrėtojo, statytojo (užsakovo) (kai statyba vykdoma ūkio būdu) civilinė atsakomybė, statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ir kultūros paveldo statinio tvarkomieji statybos darbai ir civilinė atsakomybė draudžiami privalomuoju draudimu, neatsižvelgiant į statinio projektavimo ir statybos finansavimo šaltinius, statinio nuosavybės formą, statinio projektuotojo, statinio projekto (dalies) ekspertizės rangovo, statinio statybos techninio prižiūrėtojo, statybos rangovo ir statytojo (užsakovo) juridinį statusą.“

2. Pakeisti 42 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Apdraudžiant statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomuosius statybos darbus ir civilinę atsakomybę, draudimo objektas yra rangovo vykdomi statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomieji statybos darbai, jiems atlikti į draudimo objekto vietą pristatyti statybos produktai, taip pat rangovo civilinė atsakomybė už padarytą žalą tretiesiems asmenims ir statytojo (užsakovo) turtui, kuris nelaikomas statybos darbų rezultatu. Vykdam statinio statybą pagal pasirašytas rangos sutartis, šis draudimas apima taip pat rangovo pasirinktų subrangovų vykdomus darbus ir jų civilinę atsakomybę. Kai statyba vykdoma ūkio būdu, draudžiama statytojo (užsakovo) civilinė atsakomybė už padarytą žalą tretiesiems asmenims.“

3. Pakeisti 42 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Kai statytojas (užsakovas) statinio statybą vykdo mišriu būdu arba nesudaro su rangovu rangos sutarties visiems statinio statybos darbams vykdyti, bet sudaro sutartis su skirtingais rangovais atskiriems statybos darbams vykdyti, statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų

statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį sudaro statytojas (užsakovas).“

4. Pakeisti 42 straipsnio 12 dalį ir ją išdėstyti taip:

„12. Statinio projektuotojo, statinio projekto (dalies) ekspertizės rangovo, statinio statybos techninio prižiūrėtojo, statytojo (užsakovo) (kai statyba vykdoma ūkio būdu) civilinės atsakomybės ir statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartys sudaromos pagal statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklės, statinio projekto (dalies) ekspertizės rangovo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklės, statinio statybos techninio prižiūrėtojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklės ir statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklės.“

16 straipsnis. 46 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 46 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Pagal statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų ir civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą draudikas atlygina statytojui (užsakovui), draudėjui ir tretiesiems asmenims draudėjo ir apdraustųjų padarytą žalą statiniui, trečiojo asmens sveikatai, žalą, atsiradusią dėl gyvybės atėmimo, arba žalą trečiojo asmens turtui. Statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų draudimas privalomas tik statybos laikotarpiu, iki visų rangovo atliktų statybos darbų rezultato perdavimo statytojui (užsakovui) dienos. Kai statyba vykdoma ūkio būdu, statinio statybos, rekonstravimo, remonto, atnaujinimo (modernizavimo), griovimo ar kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų drausti neprivaloma.“

17 straipsnis. 49 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 49 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) energetikos objektų – Valstybinė energetikos reguliavimo taryba pagal Energetikos ministerijos nustatytą tvarką;“.

2. Pakeisti 49 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Statinių naudojimo priežiūrą atliekantys subjektai informaciją apie statinių naudojimo priežiūros vykdymą aplinkos ministro nustatyta tvarka teikia Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos.“

18 straipsnis. Įstatymo papildymas 52¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 52¹ straipsniu:

„52¹ straipsnis. Su statyba susijęs viešasis interesas

Su statyba susijusį viešąjį interesą sudaro:

- 1) kraštovaizdžio, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo, miškų, žemės gelmių išteklių, kitų gamtos išteklių apsauga ir racionalus naudojimas, visuomenės sveikatos apsauga, darnus kultūrinio kraštovaizdžio formavimas;
- 2) valstybės, savivaldybės žemės naudojimas, valdymas ar disponavimas ja, statyba saugomose teritorijose, miškuose, visuomeninės paskirties statiniuose ar teritorijose;
- 3) valstybės ir savivaldybių funkcijoms ar teritorijų funkcionavimui reikalinga socialinė ar inžinerinė infrastruktūra, šios infrastruktūros plėtojimas;
- 4) valstybei svarbūs projektai, kaip jie suprantami pagal Teritorijų planavimo įstatymą;
- 5) visuomenės informavimas ir jos dalyvavimas priimant sprendimus;
- 6) galima statinių griūties rizika;
- 7) aplinkos prieinamumas, įskaitant aplinkos atitiktį specialiesiems neįgaliųjų poreikiams;
- 8) architektūros kokybė;
- 9) kiti visuomenės ar jos dalies arba valstybės interesai.“

19 straipsnis. 53 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 53 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Šio įstatymo 24, 27, 28, 37 ir 39 straipsniuose nurodytas procedūras viešojo administravimo subjektai, taip pat prisijungimo sąlygas išduodantys subjektai atlieka naudodamiesi Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacine sistema „Infostatyba“ šios sistemos nuostatuose, kuriuos tvirtina aplinkos ministras, nustatyta tvarka arba kita aplinkos ministro nustatyta tvarka.“

20 straipsnis. 1 priedo pakeitimas

Pakeisti 1 priedo 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Įmokos mokėjimo tvarką nustato aplinkos ministras kartu su finansų ministru.“

21 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus 9 straipsnio 2, 12 dalis ir šio straipsnio 6 dalį, įsigalioja 2021 m. lapkričio 1 d.

2. Šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalis galioja iki 2026 m. gruodžio 31 d.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1539](#), 2022-11-17, paskelbta TAR 2022-11-29, i. k. 2022-24189

3. Šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalis įsigalioja 2027 m. sausio 1 d.

4. Šio įstatymo 9 straipsnio 13 dalis galioja iki 2022 m. lapkričio 1 d.

5. Šio įstatymo 9 straipsnio 12 dalis įsigalioja 2022 m. lapkričio 1 d.

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos aplinkos ministras, Lietuvos banko valdyba iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

7. Šio įstatymo 5 straipsnyje išdėstytos Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 12 straipsnio 18 dalies ir šio įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje išdėstytos Statybos įstatymo 22 straipsnio 9 dalies nuostatos taikomos nagrinėjant kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojo padarytus pažeidimus, kai atestavimą atliekanti organizacija pažeidimų nagrinėjimo procedūras, po kurių pareikštas pirmasis įspėjimas kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojui, pradėjo po šio įstatymo įsigaliojimo. Nagrinėjant kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojo padarytus pažeidimus, kai atestavimą atliekanti organizacija pažeidimų nagrinėjimo procedūras, po kurių pareikštas pirmasis įspėjimas kvalifikacijos atestato ir (ar) teisės pripažinimo dokumento turėtojui, pradėjo iki šio įstatymo įsigaliojimo, taikomos Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 12 straipsnio 18 dalies ir (ar) 22 straipsnio 9 dalies nuostatos, galiojusios iki šio įstatymo įsigaliojimo.

8. Šio įstatymo 18 straipsnyje išdėstyto Statybos įstatymo 52¹ straipsnio nuostatos taikomos Statybos įstatyme ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatyme nustatytoms procedūroms, pradėtoms po šio įstatymo įsigaliojimo.

9. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtos statybą leidžiančių dokumentų išdavimo procedūros baigiamos vykdyti pagal šių procedūrų vykdymo pradžios metu galiojusius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1539](#), 2022-11-17, paskelbta TAR 2022-11-29, i. k. 2022-24189

Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 3, 8, 10, 12, 19, 22, 24, 27, 28, 33, 34, 39, 42, 46, 49, 53 straipsnių, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 27-1, 52-1 straipsniais įstatymo Nr. XIV-340 9 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymas